

Trường Đại học Kinh tế TP. Hồ Chí Minh

Khóa Bồi dưỡng Ngắn hạn

Kinh tế Vĩ mô Ứng dụng

Nền tảng cho Phân tích Kinh tế và Nghiên cứu Cơ bản

Khóa học 6 ngày, thứ Hai đến thứ Bảy, 22-27/7/2019

Giảng viên: Châu Văn Thành (Email: thanhcv@ueh.edu.vn)

Mô tả khóa học

“Sức khỏe kinh tế” của một quốc gia cũng tương tự như của một công ty. Do vậy, để phân tích một nền kinh tế, chúng ta cần phải có khả năng đọc, hiểu các chỉ tiêu kinh tế vĩ mô cơ bản và các mối quan hệ giữa chúng. Kinh tế học vĩ mô không chỉ nghiên cứu những vấn đề của một nền kinh tế tổng thể như sản lượng GDP, việc làm và mức giá mà còn là một hệ thống vận hành trên nền tảng tổng thể các mối quan hệ của bốn khu vực bao gồm sản xuất, ngân sách chính phủ, tiền tệ và cán cân thanh toán. Bên cạnh đó, hệ thống kinh tế còn là sự tương tác chặt chẽ giữa khu vực tư nhân, chính phủ và nước ngoài. Nội dung khóa học này được thiết kế theo từng khối kiến thức có sự liên kết với nhau.

Đầu tiên là phần tìm hiểu về hạch toán thu nhập quốc gia (NIA-National Income Accounting) và cán cân thanh toán (BOP-Balance of Payments) bao gồm ý nghĩa và sự nối kết các chỉ tiêu và các khu vực cơ bản của hệ thống nền kinh tế. Đây là bước đầu tiên và quan trọng mà nhiều khóa học ở trường đại học đã bỏ qua nhưng lại rất cần thiết cho công việc phân tích kinh tế của giảng viên, những nhà nghiên cứu và các nhà chính sách.

Khối kiến thức thứ hai là phần cập nhật về những vấn đề kinh tế vĩ mô hiện hành. Trọng tâm sẽ xoay quanh ý nghĩa mở rộng của tình trạng thặng dư hay thâm hụt của cán cân thương mại; cách tính và hiểu đúng về tỷ giá hối đoái danh nghĩa và thực; bên cạnh đó, vấn đề tranh luận hiện hành của các chính sách bình ổn kinh tế vĩ mô như chính sách tài khóa và chính sách tiền tệ sẽ được đề cập đến.

Nội dung cuối cùng sẽ tập trung vào việc ứng dụng kiến thức lý thuyết và thực hành trên dữ liệu thực nhằm định vị trạng thái kinh tế vĩ mô của một quốc gia thông qua những mô hình cụ thể. Phần này sẽ dựa trên những chỉ tiêu kinh tế chủ yếu ở phần thứ nhất và sự thấu hiểu về cách thức vận hành các chính sách bình ổn ở phần kiến thức thứ hai. Cụ thể là, mô hình cân bằng bên trong và bên ngoài (Mô hình EB-IB) sẽ

được dùng mô phỏng nhằm giúp người học thực hành bằng cách vận dụng khả năng xử lý dữ liệu thực tế để định vị tình trạng một nền kinh tế cụ thể đồng thời đưa ra các dự báo chính sách.

Xu hướng lý thuyết và thực tế về kinh tế vĩ mô có nhiều thay đổi đòi hỏi chúng ta phải luôn cập nhật những vấn đề thời sự và kết quả nghiên cứu hàn lâm nhằm theo kịp với các bình luận và nghiên cứu hiện hành.

Mục tiêu

Khóa bồi dưỡng này hướng đến mục tiêu trọng tâm là trang bị *kiến thức cơ bản, cập nhật lý thuyết và hướng dẫn thực hành* nhằm chuẩn bị công cụ cần thiết cho các nhà nghiên cứu, nhà chính sách, giảng viên giảng dạy kinh tế vĩ mô và các ngành học có liên quan. Cụ thể là:

1. Trang bị *kiến thức nhằm tăng cường khả năng hiểu, bình luận và phân tích tin tức và các vấn đề thời sự về kinh tế vĩ mô* của một quốc gia và quốc tế.
2. *Cập nhật kết quả nghiên cứu* gần nhất về chính sách bình ổn kinh tế vĩ mô bao gồm chính sách tài khóa, tiền tệ và tỷ giá hối đoái.
3. Huấn luyện *kỹ năng sử dụng tình huống* trong phân tích chính sách và nhận định tình hình kinh tế vĩ mô nhằm thực hiện các nghiên cứu ứng dụng.
4. *Hỗ trợ giảng viên giảng dạy môn kinh tế vĩ mô* theo phương pháp tích cực và tương tác bằng tình huống với dữ liệu và câu chuyện thực tế.
5. *Chuẩn bị kiến thức nền cho Khóa thứ hai về Tăng trưởng Kinh tế* - Khối kiến thức quan trọng về kinh tế vĩ mô thường bị bỏ qua trong giai đoạn cơ bản của các chương trình đào tạo.

Đối tượng tham gia

- Giảng viên khối Kinh tế có quan tâm vấn đề kinh tế vĩ mô.
- Các nhà nghiên cứu và phân tích chính sách kinh tế vĩ mô.
- Chuyên viên phân tích và dự báo kinh tế các ngân hàng và quỹ đầu tư.

Điều kiện tiên quyết

Đã học Kinh tế Vĩ mô cơ bản.

Phương pháp hướng dẫn

Khóa học sẽ được thiết kế kết hợp giữa *thuyết trình lý thuyết hệ thống, thảo luận tình huống*, và *thực hành* trên dữ liệu thực về kinh tế vĩ mô Việt Nam và một số quốc gia khác.

Đánh giá hoàn thành

Tham gia đầy đủ các buổi học và nộp đầy đủ các bài thực hành nhóm và cá nhân.

Tài liệu

Chuẩn bị bởi giảng viên hướng dẫn, bao gồm sách, bài giảng, bài tập và tình huống thực hành.

1. Tài liệu 1: *Những câu chuyện ngắn về kinh tế vĩ mô – Tập 1.*
2. Tài liệu 2: *Tình huống về kinh tế vĩ mô Việt Nam và các nước.*
3. Tài liệu 3: *Sách, các bài viết và tài liệu cập nhật khác.*

Lịch học

Khóa học kéo dài 6 ngày. Mỗi ngày sẽ dành thời gian buổi sáng từ 8h00 đến 11h30 làm việc trên lớp. Mỗi buổi lên lớp sẽ có 2 phần: Ở phần thứ nhất, học viên sẽ nghe thuyết trình các vấn đề lý thuyết; phần thứ hai chủ yếu dành cho thảo luận và thực hành tình huống. Các tình huống và bài đọc phải được chuẩn bị trước ở nhà cẩn thận. Do vậy, lịch buổi chiều là để các học viên có thể làm việc theo nhóm hay cá nhân (ở nhà hoặc thư viện) nhằm hoàn thành các yêu cầu của khóa học.

Sau đây là lịch học hàng ngày

Sáng	Ngày 1	Ngày 2	Ngày 3	Ngày 4	Ngày 5	Ngày 6
8h00-9h30	Câu chuyện thời sự: Fed tăng lãi suất và cuộc chiến thương mại Mỹ - Trung. Hạch toán Thu nhập Quốc gia (NIA).	Hiểu đúng về Cán cân Thanh toán (BOP). Cập nhật về BOP (IMF).	Cán cân Thương mại thâm hụt - Tốt hay xấu? Tỷ giá hối đoái được xác định như thế nào?	Tỷ giá Hối đoái Thực – Song phương (BRER) và Đa phương (MRER).	Chính sách Tài khóa và Tiền tệ - Cập nhật. Thách thức vĩ mô của tăng nhanh dự trữ ngoại hối là gì?	Mô hình số nhân của Keynes – Hàm ý Chính sách.
<i>Giải lao 30 phút</i>						
10h00-11h30	Cán cân Thanh toán	Tình huống: NIA&BOP -	Tình huống: Tỷ giá Hối	Tình huống: Tính BRER	Tình huống:	Tình huống:

	(BOP).	Việt Nam và Trung Quốc.	đoái – VND đang bị định giá cao hay thấp?	và MRER - Việt Nam.	Chính sách Tiền tệ Vô hiệu hóa - Trung Quốc.	Định vị Kinh tế Việt Nam - Mô hình EB-IB.
Chiều	Đọc tài liệu, thực hành và viết báo cáo ở nhà					

Ghi chú: Để góp phần thành công cho khóa học, đề nghị các học viên cam kết dành trọn thời gian cho việc tham gia trên lớp và chuẩn bị ở nhà; đồng thời tích cực tham gia thảo luận và tranh luận những vấn đề có liên quan.

Chương trình học chi tiết dùng cho học viên chuẩn bị

Hai quyển sách cơ bản được dùng cho khóa học:

Châu Văn Thành (2017), *Những câu chuyện ngắn về kinh tế vĩ mô - Tập 1*, NXB ĐHQG TP.HCM. (Viết tắt là **CVT 2017**).

David A. Moss, *A Concise Guide to Macroeconomics – What Managers, Executives, and Students Need to Know*. Harvard Business School Press, 2014. Second Edition. (Viết tắt là **Moss 2014**).

Ngày	Nội dung	Tài liệu	Chuẩn bị
1	Câu chuyện thời sự: Fed tăng lãi suất và cuộc chiến thương mại Mỹ - Trung. Hạch toán Thu nhập Quốc gia (NIA). Cán cân Thanh toán (BOP).	<ul style="list-style-type: none"> • (CVT 2017), trang 1-13. • CVT, <i>Hạch toán thu nhập quốc gia và cán cân thanh toán</i>. • (Moss 2014), chương 1, 5 & 6 • <i>Vietnam-key-indicators-2018</i>. 	Đọc, in, chuẩn bị tài liệu và tình huống mang vào lớp cho từng buổi học theo lịch.
2	Hiểu đúng về Cán cân Thanh toán (BOP). Cập nhật về BOP (IMF). Tình huống: NIA&BOP - Việt Nam và Trung Quốc.	<ul style="list-style-type: none"> • CVT, <i>Hiểu đúng về BOP - Trường hợp Trung Quốc và Việt Nam</i>. • CVT, <i>Trình bày cán cân thanh toán - Tiếp cận mới</i>. 	
3	Cán cân Thương mại thâm hụt - Tốt hay xấu? Tỷ giá hối đoái được xác định như thế nào?	<ul style="list-style-type: none"> • (CVT 2017), trang 14-24. • CVT, <i>Ý nghĩa thâm hụt cán cân thương mại của Hoa Kỳ</i>. 	Nộp bài tập 1

	Tình huống: Tỷ giá Hối đoái – VND đang bị định giá cao hay thấp?	<ul style="list-style-type: none"> • CVT, Bản chất thặng dư cán cân vãng lai của Đức. • (CVT 2017), trang 25-38. • (Moss 2014), chương 7. • CVT, Sự phức tạp của tỷ giá hối đoái. 	
4	Tỷ giá Hối đoái Thực – Song phương (BRER) và Đa phương (MRER). Tình huống: Tính BRER và MRER - Việt Nam.	<ul style="list-style-type: none"> • CVT, USD có còn thực sự hấp dẫn. • CVT, Bretton Woods II hay Beijing Woods? • CVT, Tỷ giá hối đoái thực – cách thức nhận biết đồng tiền bị định giá cao hay thấp? 	
5	Chính sách Tài khóa và Tiền tệ - Cập nhật. Thách thức vĩ mô của dự trữ ngoại hối tăng nhanh là gì? Tình huống: Chính sách Tiền tệ Vô hiệu hóa – Trường hợp Trung Quốc.	<ul style="list-style-type: none"> • (CVT 2017), trang 39-48. • (CVT 2017), trang 49-58. • CVT, Tình huống: Dòng vốn vào, dự trữ ngoại hối và chính sách tiền tệ vô hiệu hóa – Tình huống Trung Quốc. 	Nộp bài tập 2.
6	Mô hình số nhân của Keynes – Hàm ý Chính sách. Tình huống: Định vị Kinh tế Việt Nam - Mô hình EB-IB.	<ul style="list-style-type: none"> • CVT, Mô hình Keynes và hàm ý chính sách. • CVT, Lý thuyết kích cầu của Keynes hồi sinh. • CVT, Mô hình EB-IB và chính sách ổn định hóa. • Perkins et al.2013, chương 15. • Vietnam-key-indicators-2018. 	Nộp bài tập 3.